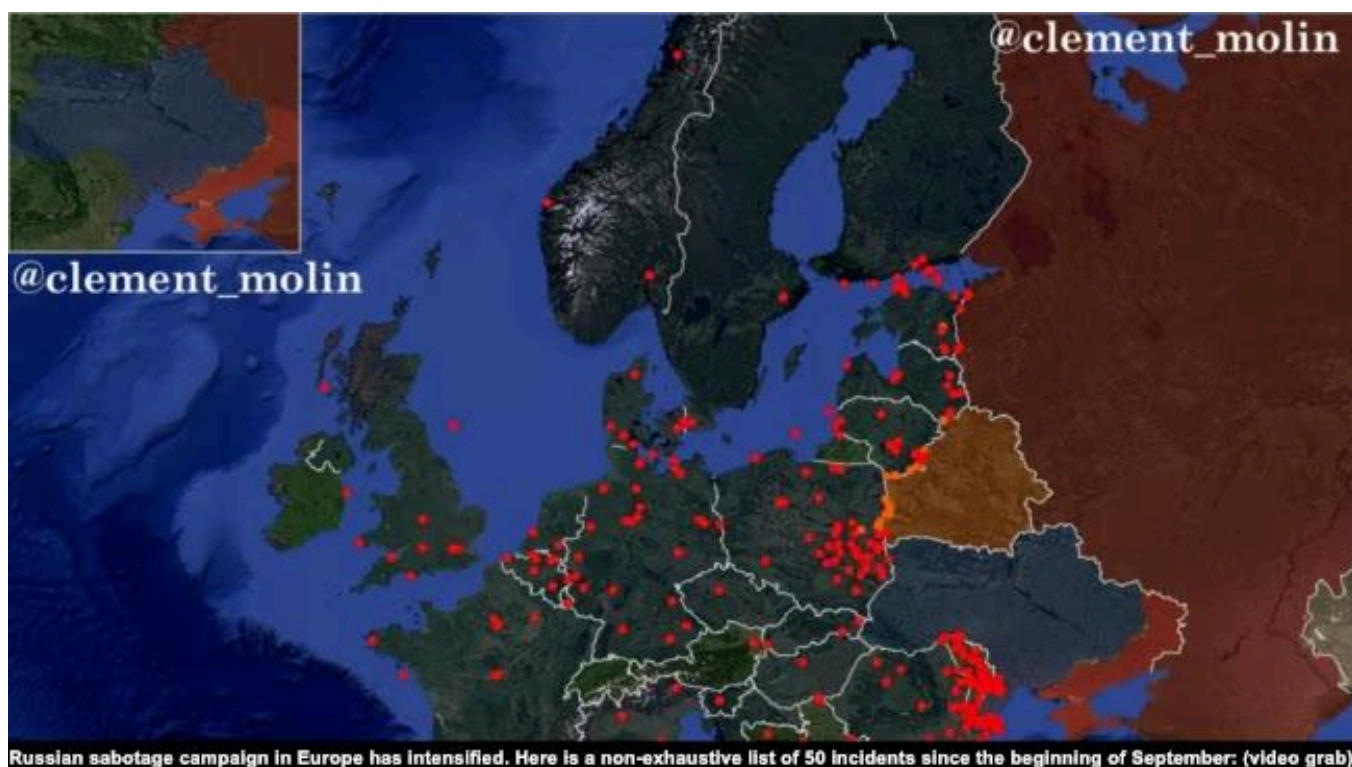

ПОЛІТИКА

Тіньова війна Росії проти НАТО наближається до «переломного моменту»: Крістофер Вокер

Рей Ферлонг

16 жовтня 2026, 19:30

Останніми тижнями російська диверсійна кампанія в Європі посилилася

Тіньова кампанія Росії, що включає вторгнення безпілотників у повітряний простір європейських країн НАТО, **диверсії** та замах на вбивство, здебільшого обернулася проти самої Москви, оскільки спричинила рішучу відповідь.

Однак зараз ця кампанія наближається до «переломного моменту» й «неминуче посилюватиметься», заявив в інтерв'ю Радіо Свобода Крістофер Вокер, віцепрезидент Центру аналізу європейської політики (СЕРА).

У ході тривалого інтерв'ю, яке відбулося на тлі перших повідомлень про те, що Вашингтон обмежив доступ України до супутникової мережі **Starlink**, Вокер також висловив сподівання, що двопартійна підтримка Києва збережеться, щоб «необхідна підтримка, якої потребує Україна, продовжувалася».

Вокер є одним із найвпливовіших голосів у Вашингтоні, які попереджають про загрозу, яку несе **співпраця Росії, Китаю, Ірану та Північної Кореї**. Масштаби цієї загрози Вокер називав «немислимими». Він неодноразово виступав на слуханнях у Капітолії та надавав консультації законодавчим комітетам в інших західних країнах.

Крістофер Вокер, віцепрезидент вашингтонського Центру аналізу європейської політики (СЕРА), дав інтерв'ю Рею Ферлонгу з Радіо Свобода

У інтерв'ю від 14 жовтня Вокер зазначив, що «тіньова війна» дає Росії «недорогий спосіб чинити вплив на більш потужних супротивників».

– Чи йдеться про те, щоб змусити європейську громадську думку засумніватися в доцільності протистояння Росії?

– Це частина задуму: підвищити витрати для європейських суспільств і змусити громадськість замислитися, чи воно того варте.

Водночас, на мою думку, нам слід звернути увагу на те, як деякі з цих зусиль мали зворотний ефект, адже, по суті, зараз ми бачимо, як Європа об'єднується та здійснює інвестиції, що відповідають як її власним інтересам, так і ширшим

інтересам трансатлантичної безпеки – підтримати Україну та не допустити успіху Росії.

“ І я вважаю, що реакція Європи, принаймні на даний момент, є досить стійкою та рішучою

Крістофер Вокер

Отже, в певному сенсі ми зараз перебуваємо на цьому вирішальному етапі, коли російська влада явно посилює тиск, щоб зламати або змусити Європу поступитися у своїй підтримці України.

І я вважаю, що реакція Європи, принаймні на даний момент, є досить стійкою та

рішучою.

– То ви вважаєте, що це має зворотний ефект і не приносить успіху?

– Гадаю, на даний момент це справді так.

Ця історія ще не добігла кінця, і я хотів би це підкреслити.

Ми перебуваємо в епіцентрі повномасштабної війни, яка включає бойові дії в Україні, тіньову війну по всій Європі, що набирає обертів, дедалі більше актів саботажу та нападів на залізничні лінії, а також **дрони з вибуховими пристроями** та замаху на вбивство.

Ці показники зростають, про що свідчать дані, які збираємо ми та інші організації. Це буде тривала боротьба, в ході якої російська влада, безсумнівно, посилюватиме свої спроби втручання у всіх цих сферах.

Поліцейський виносить предмети з місця ймовірної диверсії, яка порушила рух поїздів у Нідерландах, вересень 2026 року

– Наскільки важлива єдність між Вашингтоном та Європою? Іноді здається, що між ними існує значна напруга.

– Єдність має принципове значення. Ви щодня сперечаєтесь та дискутуєте з ключових питань. Це нормально, і це цілком очікувано серед суверенних вільних країн.

Набагато важливіше мати спільну основу та спільне розуміння загрози, яка сьогодні є колосальною.

Один зі способів поглянути на ситуацію полягає в тому, що 15 чи 20 років тому було б майже немислимо, щоб Росія, Китай, Іран, Північна Корея та Білорусь тісно співпрацювали між собою.

Китай відіграє ключову роль у підтримці війни Росії проти України, Іран надав значну допомогу, зокрема дрони «Шахед», а Північна Корея надає солдатів та іншу підтримку. Щоб протистояти цьому, демократичні країни повинні продемонструвати належну єдність і налагодити співпрацю.

ДИВІТЬСЯ ТАКОЖ:

«Ситуація дуже, дуже складна» –
Фредеріксен про «сигнали зі США» й
Україну

– Чи демонструють вони таку єдність, коли йдеться про Україну?

– Єдність є достатньою, але, можливо, не на тому рівні, на якому вона мала б бути, особливо з огляду на ступінь співпраці між цією групою країн-супротивників.

Отже, ми тримаємо оборону, але, на мою думку, щоб подолати цей виклик і відповісти вимогам сьогодення, **єдність потрібно ще більше зміцнити.**

– Багато хто з нашої [аудиторії] в Україні буде дуже стурбований поточними дискусіями щодо того, чи можуть Сполучені Штати припинити надавати Україні розвіддані, які вони надавали досі, або, можливо, чи вже почали це робити. Наскільки їм слід хвилюватися?

**“ Сполучені Штати
повинні надавати стільки
підтримки, скільки вони
здатні, включаючи
розвідувальну підтримку**

Крістофер Вокер

та надання їй допомоги.

– На мою думку, Сполучені Штати повинні надавати стільки підтримки, скільки вони здатні, включаючи розвідувальну підтримку, і американська громадськість це підтримує.

Дуже важливо зазначити, що, згідно з результатами багатьох останніх опитувань, майже 70 відсотків, а іноді й понад 70 відсотків американців підтримують Україну

Я вважаю, що з часом Сполучені Штати й надалі надаватимуть Україні підтримку завдяки наявному в країні базовому політичному консенсусу.

– Ви спілкуєтеся з багатьма людьми у Вашингтоні. Яке у вас склалося враження щодо того, чи існує там якийсь консенсус стосовно питання про припинення розвідувальної підтримки з боку США, якщо Україна **не припинить атакувати російські нафтопереробні заводи?**

– Я не впевнений, що тут є консенсус.

Це одна з особливостей глибокої політичної поляризації у Сполучених Штатах, яка ускладнює досягнення країною як такою тієї єдності та солідарності, що необхідні для протидії дуже потужним союзникам за кордоном, які, своєю чергою, ефективно співпрацюють між собою

Я сподіваюся, що необхідна Україні підтримка триватиме й надалі, оскільки для цього є підґрунтя, яке об'єднує різні політичні сили у США, навіть якщо зараз це піддається сумніву.

– Як би ви охарактеризували відносини між головою КНР Сі Цзіньпіном і президентом Росії Володимиром Путіним?

– Я вважаю, що на дуже базовому рівні між ними існує взаєморозуміння, спільна свідомість.

Наприклад, обидва ці лідери систематично обмежують свободу самовираження та свободу слова. Китай є, без перебільшення, найпотужнішою машиною цензури на планеті.

Президент Росії Володимир Путін, прем'єр-міністр Індії Нарендра Моді та голова КНР Сі Цзіньпін позують для спільного фото під час саміту БРІКС у Нью-Делі, 12 вересня 2026 року

У таких питаннях, як свобода слова, політичний плюралізм та економічна свобода, в обох країнах фактично лише найвищі ланки економічної системи зобов'язані звітувати перед політичною владою. Це сталі особливості обох політичних систем, які проявляються і за межами цих країн.

– Як до цього ставляться у Вашингтоні? Лише за останні кілька днів ми знову стали свідками того, як президент Дональд Трамп заявив, що не вірить у те, що Росія та Китай допомагають Ірану в конфлікті зі Сполученими Штатами.

– До цих фактів слід ставитися дуже серйозно, оскільки, якщо вони відповідають дійсності, це свідчить про те, що ці режими надавали підтримку у такий спосіб, що це могло поставити американських військовослужбовців під загрозу або, можливо, навіть завдати їм шкоди.

Це також є проявом розколотого й поляризованого політичного середовища, в якому сьогодні багато хто у Вашингтоні усвідомлює важливість підтримки, але не всі поділяють цю оцінку. Протягом останніх років Конгрес неодноразово ухвалював санкції та вживав інших заходів, які, на мою думку, були дуже важливими. Однак боротьба за підтримку триває, і деякі з цих розбіжностей, імовірно, опиняться в центрі уваги під час майбутніх виборів у США.

Інтерв'ю скорочене та відредаговане для ясності викладу.

ДИВІТЬСЯ ТАКОЖ:

«Без відповіді на диверсії РФ їх буде тільки більше». Чи готова до цього Європа?

ДИВІТЬСЯ ТАКОЖ:

«Спіраль взаємних звинувачень». Із чим пов'язаний новий конфлікт між Зеленським та Трампом

ДИВІТЬСЯ ТАКОЖ:

У США хочуть розслідувати обмеження Starlink для України, а Зеленський заявив про нові удари по НПЗ РФ

ДИВІТЬСЯ ТАКОЖ:

«Америка закрила для нас небо».
Пояснюємо, що відбувається зі Starlink

Рей Ферлонг

Старший міжнародний кореспондент Радіо Вільна Європа / Радіо Свобода.
Долучився до колективу в 2014 році. До цього упродовж 17 років співпрацював із BBC – був іноземним кореспондентом у Празі та Берліні, а також міжнародним репортером у Європі та колишньому Радянському Союзі.

Світ

Політика

Війна

Вибір редакції: світ